

TAMMI

Mélissa Da Costa

KAIKKI TAIVAAN SINI

Mitä tekisit, jos sinulla olisi vain
yksi kesä aikaa toteuttaa unelmasi?

Mélissa Da Costa

KAIKKI
TAIVAAN SINI

SUOMENTANUT SAANA RUSI

TAMMI
HELSINKI

Sitaatin (s. 530) Virginia Woolfin teoksesta *Päiväkirja II*
on suomentanut Ville-Juhani Sutinen.
Sitaatit Paulo Coelho'n romaanista *Alkemisti* on suomentanut Sanna Pernu.

Ranskankielinen alkuteos *Tout le bleu du ciel*
ilmestyi Ranskassa 2019.

Copyright © Mélissa Da Costa
© Éditions Albin Michel – Paris 2021
First edition © Carnets Nord – 2019

Suomenkielinen laitos © Saana Rusi ja Tammi 2024
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Painettu EU:ssa.
ISBN 978-952-04-5077-9

Omalle taikasilmäiselle Émilelleni

1

www.ilmoituspalsta.fr

AIHE: Etsitään matkaseuraa kaikkien aikojen irtiottoa varten

KIRJOITTAJA: Emile26

PÄIVÄMÄÄRÄ: 29. kesäkuuta 01.02

VIESTI:

Olen 26-vuotias varhaisiän Alzheimeriin sairastunut nuori mies ja lähdössä viimeistä kertaa reissuun. Etsin seikkailuhenkistä seuraa viimeiselle matkalleni. Matkasuunnitelma laaditaan yhdessä. Alpeille tai Pyreneille ehkä? Liikomme matkailuautolla, välillä vaellamme luonnossa (rinkka ja teltta mukana). Vaatii jonkinlaista fyysistä kuntoa.

Lähtö: heti kun mahdollista. Matkan kesto: enintään kaksi vuotta (lääkäreiden arvio). Voi jäädä lyhyemmäksi.

Mitä toivon matkakumppaniltani?

Terveystieteiden asiantuntemusta ei tarvita, en saa tällä hetkellä mitään lääketieteellistä hoitoa ja olen hyvässä fyysisessä kunnossa.

Hyviä henkisiä voimavaroja (saatan kärsiä matkan edetessä pahenevista muistiongelmista).

Pidät luonnossa liikkumisesta.

Et säikähdä alkeellisiakaan olosuhteita.

Tahdot jakaa yhteisen seikkailun.

Yhteydenotot sähköpostitse. Sen jälkeen voidaan jatkaa keskustelua puhelimesta.

Émile hieraisee leukaansa. Se on tahaton ele, jota hän on tehnyt pienestä pitäen aina kun on uppoutunut ajatuksiinsa tai tuntee olonsa neuvottomaksi. Hän ei ole ilmoituksesta oikein varma. Se kuulostaa jäykältä, epätodelliselta ja vähän kajahtaneelta. Hän kirjoitti sen yhdeltä istumalta turhia miettimättä. Kello on jo yksi yöllä, eikä hän ole nukkunut kunnolla melkein viikkoon. Se hankaloittaa kirjoittamista.

Hän lukaisee ilmoituksen uudelleen. On se kyllä erikoinen, ehkä vähän katkerakin. Kai se silti kelpaa: on tarpeeksi synkkä pitämään herkkähermoiset loitolla ja tarpeeksi älytön karkottamaan kaikki tavalliset tallajaat. Vain riittävän omintakeinen ihminen osaa tulkita näin epätavallisen ilmoituksen oikein.

Lääkäreiden tuomion jälkeen äiti on vain itkennyt ja isä jurottanut hermostuneena. Siskokin näyttää riutuneelta tummine silmänalusineen. Émile itse otti uutisen vastaan tyynesti. Jonkin sortin varhaisiän Alzheimerin tauti kuulemma. Aivoja rappeuttava sairaus, jossa muisti vääjäämättä ja peruuttamattomasti tuhoutuu. Lopuksi sairaus tuhoaa aivorungon. Aivorunko pitää yllä ihmisen elintoimintoja: sydämen sykettä, verenpainetta, hengitystä... Kuolema tulee nopeasti, viimeistään kahden vuoden kuluttua, ja hyvä niin. Émile ei halua muuttua taakaksi läheisilleen ja viettää loppuelämänsä, kenties kymmeniä vuosia, täysin dementoituneena. On parempi tietää kuolevansa pian. Kaksi vuotta, hyvä homma. Ehtii vielä nauttia elämästä hetken ajan.

Loppujen lopuksi olikin hyvä juttu, että Laura jätti hänet. Muuten kaikki olisi vaikeampaa. Sitä Émile on nyt viikon ajan hokenut itselleen, aina tuomion kuulemisesta asti. Laura lähti vuosi sitten, eikä hänestä ole sen koommin kuulunut. Hän ei ole soittanut kertaakaan. Émile ei edes tiedä, missä Laura nykyään asuu. Parempi niin. Nyt häntä ei pidättelee mikään. Hän

on vapaa lähtemään. Hän voi lähteä viimeiselle matkalleen seesteisin mielin. Ei hän silti aivan yksin ole, onhan hänellä molemmat vanhemmat, sisko Marjorie, tämän kumppani Bastien ja kaksospojat. Ja vielä lapsuudenystävä Renaud, joka on juuri saanut lapsen ja etsiskelee parhaillaan perheelle taloa. Ajatella, että Renaud on nykyään perheellinen mies... Eipä olisi uskonut, mutta välillä elämä yllättää! Koulussa Renaud oli takarivin pullea poika, joka kärsi astmasta ja pähkinäallergiasta ja oli surkea liikunnassa. Émile taas oli vallaton ja vilkas nuori kapinallinen. Heidät nähdessään oli helppo ihmetellä, miten kaksi niin erilaista ihmistä viihtyi yhdessä. Renaud oli aina vähän jäänyt Émilen varjoon. Ajan myötä tilanne muuttui. Elämä alkoi hymyillä Renaud'lle. Ensin hän laihtui rutkasti, sitten löysi suunnan elämälleen ja valmistui puheterapeutiksi. Hänestä tuli kuin uusi mies. Hän tapasi Laëtitian, ja nyt heillä on perhe. Émilelle elämä taas ei ole hymyillyt. Hän on nyt kaksikymmentäkuusi eikä enää järin vilkas tai eloisa. Ja hän on päästänyt Lauran käsistään...

Émile pudistelee päätään ja kääntyy työtuolissaan. Nyt ei ole aikaa heittäytyä tunteilemaan tai jäädä vellomaan menneeseen. On keskityttävä matkaan. Se oli juolahtanut hänen mieleensä pian tuomion jälkeen. Ensimmäisen tunnin tai pari hänestä oli tuntunut kuin kaikki romahtaisi, sitten ajatus matkalle lähtemisestä alkoi itää. Hän ei ole kertonut ideasta kenellekään, sillä häntä olisi varmasti yritetty estää lähtemästä. Vanhemmat ja sisko ovat diagnoosin jälkeen yrittäneet väen väkisin saada hänet osallistumaan kliiniseen tutkimukseen. Lääkäri on kuitenkin tähdentänyt Émilelle, ettei häntä pystytä tutkimuksen avulla parantamaan tai hoitamaan, vaan sen tarkoitus on saada sairaudesta lisää tietoa. Émileä sellainen ei kiinnosta pätkäkään. Hän ei aio viettää viimeisiä vuosiaan sairaalasängyssä koekaniinina. On ihan ymmärrettävää, että vanhemmat ja sisko halusivat Émilen osallistuvan tutkimukseen. He eivät halua hyväksyä sitä tosiseikkaa, että Émile kuolee pian, vaan

takertuvat hataraan toivoon, että tutkimuksen avulla pystyttäisiin jarruttamaan sairauden etenemistä. Mutta mitä varten? Jotta Émile voisi elää hetken pidempään? Jotta hän saisi nauttia seniiliydestään vähän pidempään? Päätös on jo tehty: Émile lähtee. Hän valmistelee kaiken salassa, ei hiiskukaan suunnitelmistaan ja lähtee vain.

Sopiva matkailuautokin on jo löytynyt ja maksettu, ja hän saa sen loppuviikosta. Autoa pitää säilyttää parkkipaikalla kaupungissa, jotta se ei herätä vanhempien tai siskon epäilyksiä. Renaud'n suhteen Émile vielä empii. Pitäisikö hänen kertoa ystävälleen suunnitelmasta? Kysyä tämän mielipidettä? Kunpa tietäisi. Jos Renaud'lla ei olisi vaimoa ja lasta, tilanne olisi toinen. Siinä tapauksessa olisi itsestään selvää, että he lähtisivät reissuun kaksin. Renaud'lla on kuitenkin perhe ja velvollisuuksia, eikä Émile halua raastaa häntä mukaansa viimeiselle matkalleen. Joskus aikoinaan he haaveilivat yhteisistä seikkailuista, puhuivat pakkaavansa rinkat ja teltat ja karkaavansa Alpeille. Sitten Émile tapasi Lauran ja Renaud Laëtitian, ja suunnitelmat irtiotoista saivat jäädä.

Nyt Émile on vapaa lähtemään. Mikään ei pidättele häntä. Hänellä on kaksi vuotta elinaikaa jäljellä, ja perhe valmistautuu jo menettämään hänet. Ei ole suurta merkitystä, tuleeko kuolema nyt vai kahden vuoden päästä. Hän lukee ilmoituksen vielä kerran. Onhan se outo ja persoonaton. Tuskin siihen kukaan vastaa. Ei haittaa, hän lähtee joka tapauksessa. Yksin. Ajatus yksin kuolemisenestä on ehkä vähän ahdistava, mutta jos kukaan ei vastaa ilmoitukseen, niin ei voi mitään. Halu toteuttaa viimeinen unelma on pelkoja voimakkaampi. Hän klikkaa lähetä-painiketta ja ruudulle ilmestyy viesti, joka kertoo, että ilmoitus on julkaistu. Émile rojahtaa tuoliinsa ja huokaisee. Kello on vartin yli yksi. Jos joku on tarpeeksi hullu tai rohkea vastataksaan (kummin vain), hän tietää löytäneensä parhaan mahdollisen seuralaisen kaikkien aikojen reissulle.

”Anteeksi, Émile. En voinut jättää muksua Laëtitalle, hän on töissä. Hänkin muuten tulee tänne heti kun pääsee työvuorosta.”

Renaud vaikuttaa vähän nololta saapuessaan sairaalahuoneeseen lapsi kainalossa. Émile taputtaa häntä olalle.

”Älä nyt! Kyllähän sinä tiedät, että minusta on kiva nähdä mukeloa.”

”Pojan pitäisi olla päiväunilla. Ei nukkunut viime yönä kunnolla. Simahtaa varmasti kohta.”

Renaud näyttää nuutuneelta. Émile seuraa vierestä, kun hän yrittää taittaa vaunuja auki vauva kainalossa. Vauva on vasta puolivuotias, eikä Émile ole vielääkään tottunut näkemään Renaud’ta lapsen kanssa. Koko ajatus tuntuu edelleen täysin absurdilta, ja aivan erityisen hullulta tuntuu katsella Renaudia taistelemassa vaunuja kasaan äärimmäisen keskittyneenä.

”Mikä naurattaa?”

”Ihan kuin näkisin harhoja.”

”Mitä? Miten niin?”

”No kun taittelet siinä aivan ässänä vaunuja auki kersa sylissä.”

”Naura vaan, jonakin päivänä...”

Renaud vaikenee äkisti, ja Émile tajuaa heti, miksi. Renaud aikoi sanoa ”jonain päivänä sinulla on omiakin”, kuten hänellä on tapana, mutta lause jää kesken, ja Renaud lehahtaa tulipunaiseksi. ”Anteeksi... minä...”

Émile pudistaa päätään ja vastaa iloisesti: ”Jep, minulle ei tule omia. Välttynpähän ainakin siltä! Joku lohtu sentään.”

Renaud’ta Émilin vitsailu ei naurata. Hän hylkää rattaat ja kääntyy katsomaan ystävänsä surkean näköisenä.

”Miten pystyt laskemaan tästä leikkiä? Tai siis... Minulta menee yöunetkin.”

Émile on kiinnostuvinaan kynsistään, ettei joutuisi katsomaan Renaud’ta. Hän yrittää kuulostaa huolettomalta.

”Ei tässä mitään. Tai siis... Parin kuukauden kuluttua en ehkä enää muista, kuka olen, joten... millään ei ole enää väliä. Ei kannata ottaa turhaan kierroksia.”

”Émile... Olen tosissani.”

”Niin minäkin.”

Renaud on kyynelten partaalla. Hetken ajan Émilen tekee mieli paljastaa suunnitelmansa. *Hei, kaikki on hyvin, minä lähdän kohta elämäni seikkailuun matkailuautolla reppu selässä niin kuin joskus haaveiltiin. Aion elää kuusikymmentä vuotta yhdessä vuodessa. Lupaan sen. Minulle ei jää mitään harmiteltavaa.*

Mutta hän ei voi. Renaud ei yrittäisi estää häntä, vaan ongelma on päinvastainen. He ovat niin läheiset ystävykset, että Renaud on hänelle kuin veli. Renaud murtuisi, jos tietäisi Émilen lähtevän yksin. Niin ei saa tapahtua. Émile ei halua Renaud'n tuntevan syyllisyyttä. Sitä paitsi, jos hän yhtään tuntee ystävänsä, tämä tahtoisikin tulla mukaan hinnalla millä hyvänsä ainakin pariaksi viikoksi tai kuukaudeksi. Se olisi kurjaa, koska Émile ei halua riistää Renaud'ta perheensä luota, ei edes lyhyeksi aikaa.

”Sinun ei tarvitse esittää minulle mitään”, Renaud sanoo silmät kyynelissä.

”Mukelo putoaa kohta.”

Vauva on tosiaan valahtamaisillaan Renaud'n käsivarrelta, koska tämän koko huomio on kiinnittynyt Émileen.

”Perhana.”

Renaud nappaa pojan paremmin otteeseensa ja laskee hänet sairaalasängylle. Émile ottaa vauvan syliinsä.

”Émile...”

”Hyvin tässä käy. Sellaista elämä on. Satuain saamaan huonot kortit, ja niillä mennään.”

”Älä sano noin.”

”Onhan vielä se tutkimuskin... ei sitä koskaan tiedä.”

Émile käyttää samaa kikkaa kuin perheensä: piilottaa kurjan totuuden järjettömän toivon taakse. Hän onnistuu selvästi

kuulostamaan riittävän uskottavalta, sillä Renaud näyttää heti vähemmän surkealta ja ryhtyy uudelleen taistelemaan rattaiden kanssa.

”Tarvitsetko apua?”

”Ei, kyllä tämä tästä.”

”No, mitäs minun suosikkimuksulleni sitten kuuluu?”

Émilien sylissä makoileva vauva jokeltaa iloisesti. Renaud ja Laëtitia ovat antaneet pojalle nimeksi Tivan. Nimi on itse keksitty, ja Émilien mielestä Renaud antoi tässä asiassa Laëtitian viedä itseään ihan kuusi-nolla. Laëtitia saa aina tahtonsa läpi. Tivan... on siinäkin nimi. Émile sanoo vauvaa mieluummin mukeloksi. Se kuulostaa paremmalta. Renaud saa vihdoinkin rat-
taat auki, ottaa vauvan Émilien sylistä ja laskee hänet rattaisiin kuin maailman kalleimman aarteen. Kun vauva on saatu vau-
nuihin, Renaud istuu sängylle Émilien viereen ja katselee ystäväänsä outo ilme kasvoillaan.

”No... mitä... mitä kuuluu?”

”Mitäs tässä. Entä teille? Miten Laëtitia voi? Onko uusia taloja kiikarissa?”

Harhautusstrategia ei toimi. Renaud jatkaa: ”Törmäsin käytävällä äitiisi.”

”Äskenkö?”

”Kyllä. Hän on...”

Renaud ei pysty jatkamaan. Émile päättää lauseen hänen puolestaan: ”Äiti on murtunut, tiedetään.”

”Onneksi on se tutkimus.”

”Niin, onneksi.”

”Hemmetti...”

Renaud nostaa käden kasvoilleen. Hän näyttää vanhalta. Tieto Émilien sairastumisesta oli hänelle kova pala.

”Mistä se tauti oikein tuli?”

”Ei mistään. Se on harvinainen perinnöllinen sairaus.”

”Niin, mutta miksi juuri sinä?”

”Miksi minä? Miksi ei? Universumin arpajaisissa kävi nyt näin.”

”Miten ihmeessä et ole täysin hajalla?”

”Ja ulvo surkeana kurjaa kohtaloani?”

Siihen Renaud ei enää osaa vastata.

”Olen hyväksynyt tosiasiat, siinä kaikki.”

”Olet aina ollut tuommoinen.”

”Miten niin tuommoinen?”

”Sinussa on aina ollut draivia... Minä olin meistä kahdesta se arkajalka, ja sinä puskit minua eteenpäin.”

”Sinä olet edennyt elämässä ihan omin avuin, Renaud. Ei siihen minua ole tarvittu.”

Renaud hymyilee. Hän ei enää kykene hillitsemään itseään. Kyynel vierähtää silmäkulmasta poskelle. Ääni murtuu.

”Sinua tulee ihan hemmetin kova ikävä.”

Émile ei kestä enää. Hän ei tahtoisi tunnustaa, että hänellä on pala kurkussa, mutta Renaud'n kyynel saavat hänen itsehillintänsä pettämään. Heillä ei ole tapana halailla, mutta juuri nyt se tulee luonnostaan.

”Älähän nyt. Vielä ei olla niin pitkällä.”

”Anteeksi. Ei ollut tarkoitus sortua pillittämään.”

”Ja vielä lapsen nähden, eikö hävetä?”

Renaud hymyilee kyynelten läpi ja niiskauttaa.

Émile pitää silti pintansa. Kurkkua polttaa, mutta hän ei itke. Hän on päättänyt niin. Renaud oli oikeassa. Hän on aina ollut lujatahtoinen, ja sellainen hän aikoo olla loppuun asti.

”Koska Laëtitia tulee? Kuivaa kyynel ennen kuin hän on täällä ja näkee sinut tuollaisena. Jättää sinut vielä.”

”Ei hän riistäisi pikkuiselta isää.”

”Paras toivoa.”

Renaud katsoo häntä oudosti silmät kosteina.

”Uskotko oikeasti, että siitä kliinisestä tutkimuksesta on jotain apua?”

Émile ei halua valehdella. ”En.”

Renaud'n hartiat lysähtävät. ”Miksi sitten sanoit...”

”Pakkohan minun oli jotain sanoa.”

”Mitä aiot?”

”Miten niin mitä aion?”

Tivanin rattaista kuuluu parkaisu, mutta kumpikaan ei lii-
kahda. He mittailevat toisiaan katseillaan, etsivät toisen silmistä
jotakin paljastavaa.

”Et aio jäädä sairaalaan ja alistua kokeisiin.”

Renaud'n sanat eivät ole kysymys vaan toteamus. Hän jat-
kaa: ”Tunnen sinut läpikotaisin. Sellainen ei ole yhtään sinua.”

Émile katselee liikuttuneena ystäväänsä, jonka silmät
punoittavat kyynelistä. Renaud on hänen vanhin ystävänsä,
yksi hänen elämänsä tukipilareista. Renaud ymmärtää. Totta
kai hän ymmärtää. He tosiaan tuntevat toisensa läpikotaisin.

”Vanha kamu...”

”Arvasin!”

”En minä sanonut mitään.”

”Sinulla on jokin ässä hihassa.”

”Olet oikeassa. En aio jäädä tänne.”

”Tiesin!”

Enää Renaud ei näytä surkealta. Hän lähes hymyilee, suru
alkaa väistyä innostuksen tieltä.

”Kerro kaikki!”

”Et sitten lavertele tästä kenellekään.”

”No hei, en tietenkään!”

”Minä lähden.”

”Lähdet? Minne?”

”En tiedä vielä.”

Joku koputtaa oveen. Renaud ponkaisee ylös ja pyyhkäisee
nopeasti silmiään. Émile vastaa: ”Niin?”

Ovi avautuu ja sen takaa paljastuu nuori, jakkupukuinen
nainen, jolla on vaaleat kiharat hiukset.

”Laëtitia!”

Nainen vaikuttaa hengästyneeltä. Hän riisuu aurinkolasit
päästään, laskee käsilaukun lattialle ja vilkaisee pikaisesti rat-
taisiin.

”Onko Tivan vielä hereillä?”

Émile näkee, miten Renaud'n olemus muuttuu oitis. Ryhti oikeenee, ilme valpastuu. Hänestä tulee vakavasti otettava vastuuntuntoinen isä. Laëtitian seurassa hän käyttäytyy eri lailla, eikä ihme, sillä Laëtitia on omalla tavallaan vaikuttava. Laëtitia on nainen, jolla on jalat maassa ja selkeät käsitykset siitä, miten elämässä tulee toimia. Hän tietää, mitä tahtoo ja minne on matkalla. Hän tekee lujasti töitä, ja hänellä on monta rautaa tulessa.

”Juuri nukahtamaisillaan.”

Se on vale. Renaud vain ei halua Laëtitian pitävän häntä huonona isänä. Émileä hymyilyttää. Laëtitia suukottaa Renaud'ta nopeasti ennen kuin siirtyy Émilin vierelle.

”Mitä kuuluu?”

”Ihan hyvää.”

Laëtitia haluaa Émileä, joka ei ole tottunut hellyydenosoituksiin Laëtitalta. He ovat kyllä aina tulleet juttuun, mutta heidän välinsä ovat olleet kohteliaan ja kunnioittavan etäiset. Laura ja Laëtitia taas eivät koskaan oikeastaan löytäneet yhteistä säveltä. Laura oli Laëtitian täysi vastakohta, tumma siinä missä Laëtitia oli vaalea, iloinen ja huoleton siinä missä Laëtitia oli vakava ja määrätietoinen. Toista Émile oli aina ihaillut pelonsekaisella kunnioituksella, toista palvonut sokeasti. Lauran lapsenomaisen huolettomuus ja spontaanius olivat aina viehättäneet häntä. Laura oli vapaa kuin taivaan lintu, ja nyt Laura on lentänyt pois.

Laëtitia irrottaa otteensa. Sairaudesta kertomisen jälkeen ihmiset ovat äkisti alkaneet osoittaa tunteitaan, kuten Laëtitiakin nyt. Halailevat, luovat Émileen pitkiä katseita ja kuiskailvat, aivan kuin äänet voisivat tappa hänet. Se on Émilestä kiusallista. Hän ei pidä siitä.

”Vieläkö olet korvia myöten töissä?” Émile kysyy.

”No todellakin...”

”Miten muuten menee?”

”Meillä ei ole enää aikaa tavata ketään. Tivan ja työt imevät meistä kaikki mehut.”

Huoneeseen laskeutuu hiljaisuus. Laëtitia on siirtynyt ikkunalle Tivanin rattaiden luo ja silittää ajatuksissaan pojan päätä. Sitten hän sanoo vähän pirteämmällä äänellä: ”Koska se kliininen tutkimus alkaa?”

”Ensi viikolla.”

”Miksi sinua pidetään täällä?”

”Ensin pitää tehdä jotain kokeita.”

”Millaisia?”

”Verikokeita, geenitestejä, kuvantamistutkimuksia, muistitestejä...”

”Huh huh.”

Laëtitia pyyhkäisee untuvaista hiussuortuvaa Tivanin otsalla ja jatkaa: ”Pääsetkö viikonlopuksi kotiin?”

”Totta kai. Ei minua täällä vankina pidetä.”

Émile yrittää saada Laëtitian hymyilemään, mutta hymy ei tartu.

Laëtitia on aina ollut totinen. Émile ajattelee, että se on Renaud’sta varmasti rauhoittavaa, että juuri siksi Renaud varmasti Laëtitiä rakastaakin. Renaud on aina ollut arka, ja Laëtitiasta hän on löytänyt luotettavan olkapään.

”Sitten tulet viikonloppuna meille syömään.”

”Hyvä idea.”

”Tule perjantai-iltana. Laitan lasagnea.”

”Loistava suunnitelma.”

Émile aistii Renaud’n katselevan häntä epäillen ja vilkaisee ystävänsä. Renaud tietää lähtösuunnitelmasta ja selvästi miettii, onko Émile enää maisemissa viikonloppuna vai valehtelee ko hän. Émile haluaisi vakuuttaa, ettei ole vielä lähdössä, mutta ei tahdo Laëtitian kuulevan suunnitelmasta. Laëtitia vastustaisi ajatusta. Hän ei ymmärtäisi.

Sitä paitsi Émile aikoo joka tapauksessa olla viikonloppun vielä täällä. Lauantaiaamuna hän hakee matkailuauton ja pysäköi sen elokuvateatterin parkkipaikalle, jolla seisoo usein matkailuautoja ja epämääräisen näköisiä pakujia. Sen jälkeen...

saa nähdä. Hän ei ole vielä päättänyt lähtöpäivää. Ilmoitusta on katsottu sataseitsemän kertaa sen jälkeen, kun hän sen kaksi päivää sitten julkaisi, mutta kukaan ei ole vastannut. Hän ei elätele suuria toiveita, mutta eihän sitä koskaan tiedä. Sunnuntain hän on kaavaillut käyttävänsä matkasuunnitelman hiomiseen. Hän kaipaa luontoon, metsään, mäntyjen tuoksuun, tahtoo tuntea soran rahisevan jalkojensa alla.

”Entä työt?”

Émile säpsähtää kuullessaan Laëtitian äänen. Laëtitia katselee Émileä ikkunan luota käsi yhä Tivanin otsalla.

”Mitä?”

”Et varmaankaan palaa enää töihin?”

”Joo... en.”

”Oletko sairaslomalla?”

”Olen. Toistaiseksi.”

Huoneeseen laskeutuu raskas hiljaisuus. Renaud kiemurtelee vaivaantuneena.

”Sinne ei tule kyllä ikävä”, Émile lisää.

Émile laatii työkseen hotellien ja varaussivustojen välisiä sopimuksia. Jokaisesta uudesta sopimuksesta saa provisio-palkkion. Pikkuinen start-up on perustettu kolme vuotta sitten, ja hänen lisäkseen siellä työskentelee omistaja, Lauran tutuntuttu. Laura heidät esittelikin kolme vuotta sitten. Omistaja on 28-vuotias ja haluaa valloittaa maailman, mutta ei tule pötkimään pitkälle. Toimet eivät ole tavoitteiden tasalla. Heidän kahden lisäksi on vielä harjoittelija: Jérôme-Antonin, isän kultapoika ja epäpätevä velttoilija. Ei, sitä paikkaa ei tule ikävä. Émile meni sinne aikoinaan, koska tarvitsi rahaa, mutta työ ei ole missään vaiheessa imaissut mukaansa. Hän hoitaa tehtävänsä automaattiohjauksella, paremman tekemisen puutteessa. Siksi hän ei kai heti tajunnutkaan, että muisti reistaili. Aluksi hän pani kaiken pitkästymisen ja motivaation puutteen piikkiin: sähköposteja alkoi katoilla, hän kirjoitti ne uudelleen, lähetti uudelleen, missasi tapaamisia, unohti joka toisen

asiakaspuhelun, päiviin ilmestyi mustia aukkoja tai hän tajusi yhtäkkiä tuijottavansa tyhjää tiedostoa (*mitä ihmettä minä oikein olin tekemässä?*). Työ oli tylsää ja mielenkiinnostonta, joten hän ajatteli otteen herpaantumisen johtuvan siitä. Se ei kuitenkaan ollut koko totuus. Ensin muisti teki tepposet. Sitten alkoivat muut vaivat, esimerkiksi tasapaino-ongelmat. Väsymystä vain, hän oli ajatellut. Eron jälkivaikutuksia... vaikka erosta oli jo vuosi. Sitten äiti oli pakottanut hänet lääkäriin, ja tuomio langetettiin.

Laëtitia kamppailee salvan kanssa ja yrittää saada ikkunan auki.

”Täällä on ihan infernaalisen kuuma.”

Viileää iltailmaa virtaa huoneeseen. Heinäkuu on aluillaan, ja linnut sirkuttavat ulkona kovaan ääneen.

”Eikö täällä ole ilmastointia?”

”Vain geriatrisella osastolla.”

”En kestä enää. Käyn ostamassa automaattista kylmän limsan. Haluatteko te jotain?”

Émile pudistaa päätään, samoin Renaud. Laëtitia pyyhkäisee otsaansa, jolle on liimautunut muutama kiharainen hiussuortuva. ”Palaan pian.”

Laëtitia poistuu huoneesta ja sulkee oven hiljaa perässään. Renaud käännähtää saman tien kohti Émileä. Hän palaa halusta saada tietää.

”No... mitä olet ajatellut tehdä?”

”En ole vielä ihan varma.”

Émile kurkottaa valkoiselta yöpöydältä kännykkänsä. Hän avaa selaimen, vierittää sivua, naputtelee. ”Noin. Suunnitelma on nyt tässä vaiheessa.”

Hän ojentaa puhelimen Renaud’lle. ”Lue siitä.”

Émile istuu matkailuautossa, liikkumatta, ajatuksissaan ja hämmentyneenä. Hän on käynyt noutamassa auton aamulla. Se on huippukunnossa. Sisällä on jopa astioita ja vessassa

käyttämättömän oloinen pyyhesetti. Hän voisi halutessaan lähteä matkaan vaikka saman tien.

Matkailuauto on parkissa elokuvateatterin edessä, eikä Émile saa astuttua ulos. Mielessä myllertää. Hän ei tiedä, mitä ajatella. Renaud oli ilmoituksen luettuaan ollut lievästi kauhuissaan.

”Ymmärrän kyllä, että haluat lähteä... mutta siis jonkun ihan tuntemattoman kanssa?”

Hän oli kiemurrellut vaivaantuneena, kuin pahoitellen, ettei itse voinut lähteä mukaan.

”Ei siihen kukaan kuitenkaan vastaa... Paitsi ehkä joku hullu. Psykopaatti. Pervo. Oletko ihan varma, että tiedät, mihin olet ryhtymässä?”

Reaktio oli saanut Émilen hetkeksi raiteiltaan. Yleensä he olivat Renaud'n kanssa samalla aaltopituudella, mutta tällä kertaa eivät, ja se sai hänet empimään. *Reagoiko Renaud näin, koska tietää, että kuolen pian? Koska hän tajuaa, että saatan kuolla kaukana kotoa ja kaukana läheisistäni? Vai koska koko ajatus on oikeasti sekopäinen?* Émile oli jo melkein poistanut ilmoituksen netistä. Aamulla siihen oli kuitenkin tullut vastaus. Se oli lyönyt Émilen ällikällä, sillä hän oli olettanut mahdollisten vastaajien olevan miehiä, jos nyt kukaan ylipäättään vastaisi. Sen sijaan viesti olikin tullut naiselta. Nuorelta naiselta, joka kertoi iäkseen kaksikymmentäyhdeksän vuotta. Eikö ilmoituksen olisi pitänyt olla hänestä lähinnä pelottava tai vähintäänkin epäilyttävä? Lähteä nyt matkaan tuntemattoman, kuolemansairaana miehen kanssa vailla selkeää matkasuunnitelmaa tai varsinaista päämäärää... Naisen viesti ei kuitenkaan kuulostanut pelokkaalta. Vastaus oli lyhyt, eikä hän kysellyt juuri mitään. Olikohan hän jotenkin psyykkisesti häiriintynyt?

AIHE: Re: Etsitään matkaseuraa kaikkien aikojen irtiottoa varten

LÄHETTÄJÄ: Jo

PÄIVÄMÄÄRÄ: 5. heinäkuuta 08.29

VIESTI:

Hei, Emile26!

Ilmoituksesi kiinnitti huomioni.

Nimeni on Joanne. Olen 29-vuotias.

Olen kasvissyöjä, ja minulla on hyvin maltilliset vaatimukset siisteyden ja mukavuuksien suhteen.

Olen vain 157-senttinen, mutta jaksan kantaa 20-kiloista rinkkaa kilometrikaupalla.

Olen hyvässä fyysisessä kunnossa paria allergiaa lukuun ottamatta (ampiaisen pistot, maapähkinät, äyriäiset).

En kuorsaa.

En ole kovin puhelias ja rakastan meditointia, etenkin luonnon helmassa.

Voin lähteä koska vain.

Vastausta odotellen

Joanne

Émile on lukenut aamulla tulleen viestin jo vaikka kuinka monta kertaa. Hän ei tiedä, mitä ajatella. Kuka tämä Joanne oikein on? Miksi hän vastasi ilmoitukseen? On Émilen vuoro heittäytyä epäluuloiseksi. Joanne ei kyselä mitään. Hän on valmis liittymään Émilen seuraan tuosta vain. Minkälainen tyttö tekee niin? Émile haluaisi näyttää viestin Renaud'lle, kuulla tämän mielipiteen. *Olen kasvissyöjä, ja minulla on hyvin maltilliset vaatimukset siisteyden ja mukavuuden suhteen.* Jo on kumma tapaus! Ei sanaakaan sairaudesta, matkan taustalla kummittelevasta kuolemantuomiosta... Eikö Joanne piittaa siitä lainkaan?

En kuorsaa. En ole kovin puhelias ja rakastan meditointia, etenkin luonnon helmassa.

Émile raaputtaa leukaansa, hieraisee kädellä kasvoja ja haroo partaansa, joka hänellä on ollut jo vuoden ajan. Juuri tällaisia ihmisiä hänen ilmoituksensa oli itse asiassa tarkoituskin houkutella, joten mikä tässä nyt mättää? Miksi hän on yhtäkkiä epäluuloinen ja varuillaan? Hän vilkaisee itseään taustapeilistä. Ruskea parta, jonka alta erottuu hymykuoppa, mantelinmuotoiset ruskeat silmät. Silmäkulmiin on alkanut ilmestyä uurteita. Naururyppyjä. Aivan huomaamattomia. Kukaan muu kuin hän itse ei takuulla ole edes huomannut niitä. Hän tarkastelee vakavana otsassaan olevaa juonnetta.

Ei hän oikeasti uskonut kenenkään vastaavan ilmoitukseen, varsinkaan kenenkään tytön. Sehän tässä hämmentääkin. Vaikka Laura saattoi olla tosi spontaani ja vähän hullu, hänkään ei olisi kuuna päivänä vastannut tällaiseen viestiin, ja Laura oli sentään itsenäisin ja riippumattomin nainen, jonka Émile oli koskaan tuntenut. Tai oli ainakin aluksi ollut. Se Laura, johon hän oli niin toivottomasti rakastunut.

Puhelimen soittoääni havahduttaa hänet ajatuksistaan. Ruudulla vilkkuu teksti ”äiti”, ja hän odottaa kolme pitkä sekuntia ennen kuin vastaa.

”Émile? Missä olet?”

”Kaikki kunnossa, äiti. Olen asioilla. Mikä hätänä?”

”Kävin asunnollasi. Soitin ovikelloa, mutta et tullut avaamaan...”

”Olen siellä kymmenessä minuutissa.”

”Halusin vain poiketa katsomaan, miten voit. Siskosikin on täällä, ja kaksoset.”

Émile pidättelee huokausta, jonka tekee mieli päästä ulos. Hän pakottautuu vastaamaan säyseästi: ”Tulen ihan kohta.”

Tuomion langettamisen jälkeen Émile ei ole saanut hetken rauhaa. Kaikki ovat hänen kimpussa. Hän tukehtuu. Hän haluaisi jo lähteä ja päästä tästä teatterista. Lähtö on kaikille

helpotus, vaikka he eivät sitä vielä tiedäkään. Vielä he kantavat sisällään tuskaa ja ovat täynnä toivoa, mutta lopulta se kääntyy taakaksi. Heidän on saatava elää. Émileä ei enää voi auttaa, mutta muiden on saatava elää.

www.ilmoituspalsta.fr

AIHE: Re: Re: Etsitään matkaseuraa kaikkien aikojen irtiottoa varten

LÄHETTÄJÄ: Emile26

PÄIVÄMÄÄRÄ: 5. heinäkuuta 20.11

VIESTI:

No hei Joanne, hauska tutustua.

Myönnän, etten odottanut kenenkään vastaavan ilmoitukseen.

Hemmetinmoinen yllätys, siis!

Missä kaupungissa asut? Jos et missään kovin kaukana, voisimme ehkä tavata ennen lähtöä ja jutella matkasuunnitelmasta?

Minä asun Roannen lähellä.

Émile

Innostus voittaa epäluulon, ja Émile sysää huolet syrjään. Hän viettää päivän äitinsä ja siskonsa kanssa. He paapovat häntä kuin kuolevaa niin että hän on räjähtää. Hän näkee heidän vaihtavan tuskaisia katseita ja nieleskelevän kyyneleitä. Hän aistii sairauden painon asunnossa heidän yllään. Jopa Marjorien kaksospojat tuntuvat tajuavan sen. Pojat eivät itke. He ovat hiljaisia, aivan liian hiljaisia ollakseen kolmevuotiaita veseleitä. Jos Émile ei lähde, elämästä tulee sietämätöntä. Kuolema valtaa koko ajan lisää tilaa, se tukahduttaa kaiken muun, eikä heidän välilleen pian jää kuin lähestyvän kuoleman karvas katku.

IHMEELLINEN MATKA ELÄMÄN KAUNEUTEEN!

Parantumattomasti sairas nuori mies päättää jättää taakseen sairaalat ja koko entisen elämänsä ja lähtee viimeiselle matkalle ennen kuin on liian myöhäistä. Kumppanikseen Émile saa salaperäisen Joannen, joka nousee matkailuauton kyytiin punainen rinka selässä, musta hattu päässä, vailla selityksen sanaa. Etelä-Ranskan huikaisevan kauniissa maisemissa kaksikko kokee yllättäviä kohtaamisia ja sukeltaa syvälle elämän ja kuoleman kysymyksiin. *Kaikki taivaan sini* on tunteikas ja koskettava tarina toivosta, rakkaudesta ja ystävydestä.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-5077-9